

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 49

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 13 oktober 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Secundair onderwijs - Kostprijs schoolboeken- en lappoppakket

De vzw Krijt houdt in het oog hoeveel leerlingen een schooljaar moeten starten zonder schoolboeken. Een steekproef uitgevoerd door de vzw toont dat 5% van de leerlingen in het middelbaar onderwijs dit schooljaar moest beginnen zonder schoolboeken. Vorig jaar was dat aantal heel wat minder, namelijk 3%. Vooral daar waar gewerkt wordt met externe boekenleveranciers zouden er problemen zijn. Gemiddeld kost een boekenpakket volgens het Katholiek Onderwijs 192 euro.

Nieuw dit jaar is de vereiste dat elke leerling vanaf het vijfde leerjaar een laptop aangeboden moet krijgen door de school. Daartoe krijgt de school voor elke leerling 510 euro.

Eerder werd al duidelijk dat de manier waarop de kostprijs voor de laptop wordt doorgerekend aan de ouders enorm verschilt van school tot school. Zo bleek uit een bevraging van de VRT dat in sommige scholen honderden euro's aankoopprijs wordt doorgerekend, terwijl in andere scholen enkel een huurprijs (12 à 30 euro) op conto van de ouders komt. En uit de enquête van Krijt vzw werd ook duidelijk dat de verschillen tussen de scholen enorm kunnen zijn. Zo varieert de jaarlijkse kostprijs voor ouders bij scholen die met een leasing- of huurkoopsysteem werken van niets tot 342 euro (gemiddeld 73,95 euro).

Men zou kunnen verwachten dat de laptop de nood aan boeken en dus de bijhorende kostprijs van het boekenpakket zou verlagen. Maar niets blijkt minder waar. Slechts 7,8% van de bevraagde scholen geeft aan dat de kostprijs van boeken substantieel gedaald is; 41,2% geeft aan dat de kostprijs licht gedaald is. Bij de helft van de scholen is het boekenpakket even duur als vorig jaar en daarbovenop komt nog de extra kostprijs van een laptop. Ouders betalen gewoon meer.

Doordat sommige ouders de factuur voor de boeken niet kunnen betalen, zit een aantal leerlingen les te volgen zonder boeken. Dat lijkt een flagrante inbreuk op het fundamentele recht op onderwijs en vraagt maatregelen van het beleid.

1. Hoe verklaart de minister dat de introductie van de laptop in de klas nauwelijks tot geen effect heeft op de kostprijs van het boekenpakket? Had de minister deze uitkomst verwacht?
2. Hoe kijkt de minister aan tegen de enorme verschillen tussen scholen qua factuur die ouders moeten betalen?

**Vlaams
Parlement**

3. Om het recht op onderwijs te garanderen voor elke leerling - ook voor zij die een boekenfactuur niet kunnen betalen - is beschikbaarheid van de schoolboeken van bij de start van het schooljaar een must.

Hoe zal de minister dat recht vrijwaren en garanderen voor elke leerling?

4. Hoe kijkt de minister er tegenaan om afspraken te maken met de uitgeverijen en leveranciers over de betaalbaarheid en beschikbaarheid van schoolboeken? Zal de minister hieromtrent iets ondernemen?
5. De verplichte laptop en het boekenpakket zouden qua kostprijs communicerende vaten moeten zijn waarbij een maximum niet wordt overschreden.

Zal de minister een maximumfactuur invoeren in het secundair onderwijs om te vermijden dat schoollopen onbetaalbaar wordt voor een deel van de leerlingen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 49 van 13 oktober 2022

van **ELISABETH MEULEMAN**

Het is goed dat we via de Boekencheck de vinger aan de pols kunnen houden, maar het is van belang om volledig te communiceren over het aantal scholen die betrokken waren in de bevraging: het gaat namelijk over in totaal 51 deelnemende scholen. Het geeft ons dus een indicatie, maar het is niet mogelijk om te spreken over alle Vlaamse scholen. Die representativiteit is er niet. Verder is de Boekencheck ook geen wetenschappelijk onderbouwd onderzoek.

De scholen zijn vrij in het kiezen van hun pedagogische leermaterialen. De shift naar digitale leermiddelen vergt de nodige inspanningen van de scholen en zij moeten hiervoor de nodige tijd voorzien. Via het recent opgerichte Kenniscentrum Digisprong is er ondersteuning in het uittekenen van een ICT-beleid. Het Kenniscentrum kan scholen bovendien ook adviseren bij het aankoopproces van digitale toestellen. Scholen moeten uiteraard ook zelf hun verantwoordelijkheid nemen en de leermiddelen kritisch bekijken op efficiëntie en doelmatigheid. Daarvoor kunnen scholen gebruikmaken van de kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in het eindrapport 'Naar een Kwaliteitsalliantie'.

Wat een maximumfactuur in het secundair onderwijs betreft: de kosten over de verschillende opleidingen zijn te uiteenlopend om een goed onderbouwd en doelgericht systeem uit te werken. De focus blijft daarom gericht op kostenbeheersing. Scholen moeten zich bewust worden van de kosten die zij aan ouders aanrekenen, daarom subsidieer ik net het project Samen Tegen Onbetaalde Schoolfacturen van vzw Krijt. Via dit project worden scholen begeleid in het uitbouwen van een armoedebeleid.

Verder geef ik mee dat scholen decretaal verplicht zijn om, op vraag van de ouders, de schoolfacturen gespreid te laten betalen.

Daarnaast hebben alle partners, in het licht van de Kwaliteitsalliantie, het engagement aangegaan dat elke leerling op 1 september zijn leermiddelen heeft die hij nodig heeft.

Momenteel loopt nog een kortlopend onderzoek "Wijze lessen voor het ontwikkelen, kiezen en gebruiken van leermiddelen in het leerplichtonderwijs" dat – complementair ter versterking van de kwaliteitszorg inzake educatief materiaal – elementen zal aanreiken die de werkzaamheden van het veld en van de partners in de Kwaliteitsalliantie mee kunnen voeden.